

Aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu

Contactpersoon

J. Spronk

Datum verzonden

- 1 NOV 2017

Uw brief van/uw kenmerk

Bijlagen

Ons kenmerk

376900

Onderwerp

Verbetervoorstel routeset Lelystad Airport

Geachte heer/mevrouw,

In 2014 hebben wij in onze zienswijze op het voorgenomen Luchthavenbesluit al kenbaar gemaakt dat er aan de uitgevoerde MER gebreken kleven. In de MER waren de routes indicatief aangegeven en hebben wij gevraagd om de (cumulatieve) effecten daarvan te onderzoeken. U zag daar destijds geen aanleiding toe. Nu de routes niet meer indicatief zijn, willen u deze zienswijze nogmaals onder de aandacht brengen en hebben deze als bijlage toegevoegd.

In 2017 is meer duidelijk geworden over de vliegroutes en de onderzoeken die hebben plaatsgevonden. U geeft aan dat route B+ volgens u voldoet aan de gehanteerde uitgangspunten en geeft in een internetconsultatie de ruimte om verbetervoorstellen in te dienen. Daarnaast heeft u aangegeven dat u de fouten in de MER wilt herstellen. Onduidelijk is wat de gevolgen en effecten hiervan zijn voor de gekozen routeset. Dat maakt het indienen van een verbetervoorstellen complex. In deze zienswijze willen wij naar voren brengen op welke manier een maatschappelijk verantwoord besluit genomen kan worden over het gebruik van Lelystad Airport.

Verbetervoorstel.

Het wordt steeds duidelijker dat route B+ voor de inwoners van Heerde zeer ongewenst is. Net als boven de gemeenten Elburg en Oldebroek, vliegen de vliegtuigen op een hoogte van 1.800 meter de gemeente binnen en stijgen door naar 2.700 meter. Vreemd is dat dit volgens de onderzoeken in de gemeente Heerde niet tot een geluidcontour leidt en in de beide andere genoemde gemeenten wel. Bovendien hebben wij een gegronde verwachting dat het doorstijgen boven onze gemeente tot extra geluid zal leiden. In combinatie met de andere door u geconstateerde gebreken in de MER is naar onze mening niet mogelijk om op basis van de beschikbare informatie een zorgvuldig en maatschappelijk verantwoord besluit te nemen.

Wij constateren daarnaast dat door de randvoorwaarde om het luchtverkeer van Schiphol niet te belemmeren, slechts gekunstelde routes met zeer grote effecten voor de leefbaarheid in de omliggende gebieden mogelijk zijn. Ook aan de randvoorwaarde uwerzijds dat bewoonde gebieden ontzien moeten worden, kan binnen de route B+ niet voldaan worden. De route B+ loopt alleen al

op de Noord-Veluwe over de dorpen Oosterwolde, Kamperveen, Wezep en op zeer dicht langs en over Elburg, Oldebroek, Hattemberbroek, Hattem, Wapenveld, Heerde, Oene, Twello en Apeldoorn. Een zeer groot gebied zal hierdoor onevenredig belast worden. Nog afgezien van de overlast die de andere routes van de routeset B+ gaat veroorzaken.

Uw conclusie dat route B+ de route met de minste overlast is, maakt duidelijk dat er in de huidige indeling van het luchtruim met de randvoorwaarden voor het gebruik van Lelystad Airport die u nodig acht, geen route is die zonder onevenredige gevolgen voor de omgeving blijft. En dus ook geen route die op enig maatschappelijk draagvlak kan rekenen. Dat wordt wel bewezen door de massale ondertekening van petities, de publicaties in de media en de moties die door de verschillende gemeenteraden zijn aangenomen.

Wij stellen daarom voor eerst het luchtruim te herinrichten, vervolgens een gedegen en compleet onderzoek te verrichten en op basis daarvan zorgvuldige keuzes te maken. Alleen via die weg is een oplossing met maatschappelijk draagvlak mogelijk. In onze ogen kan het niet zo zijn dat de gezondheid en leefomgeving van duizenden mensen moet lijden onder de druk van de gewenste opening in 2019. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald.

Alternatieve tijdelijke oplossingen.

Er zijn in Nederland een flink aantal vliegvelden die met een routeset werken die beter past in de huidige indeling van het luchtruim en veel minder belastend is voor de omgeving als de route B+ die nu wordt voorgesteld voor Lelystad. Als het slechts voor enkele jaren is, is het zinvoller om voor die periode gebruik te maken van de vliegvelden Eelde, Maastricht en Eindhoven.

In de beantwoording van vragen aan de Tweede Kamer geeft u aan dat u binnenkort spreekt met u collega's in Duitsland en België. In het kader van een goede internationale samenwerking zouden wij het een goed idee vinden als voor een deel van de vakantievluchten tijdelijk gebruik wordt gemaakt van de vliegvelden van onze buurlanden.

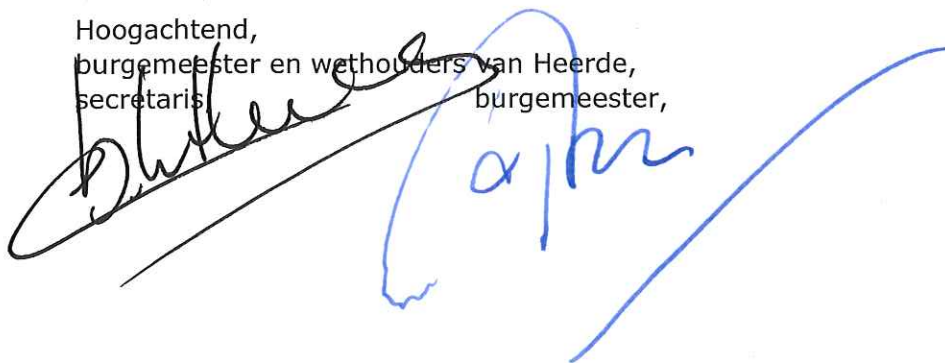
Er zijn verschillende militaire luchtruimgebieden in gebruik. Wij stellen voor het luchtruim boven het IJsselmeer tijdelijk te gebruiken voor een groot deel van het vliegverkeer voor Lelystad Airport.

Tenslotte

Wij maken ons zorgen over de bewoordingen die u gebruikt over de herinrichting van het luchtruim. Bekend is dat dit al enige tijd geleden klaar had moeten zijn. U geeft nu aan het minimaal tot 2023 zal duren voordat de heringerichte luchtruim operationeel is. Als nu voor een tijdelijke oplossing wordt gekozen, welke garantie is er dan dat het in luchtruim in 2023 wel heringericht is?

De opening van Lelystad Airport afhankelijk stellen van de herinrichting van het luchtruim, vinden wij een goede en gerechtvaardigde zaak. Blijkbaar is er enige druk nodig om de herinrichting zo snel mogelijk af werken. Wij achten dit in deze situatie een maatschappelijk verantwoorde keuze. Niet alles hoeft aan de economie en welvaart ondergeschikt te zijn.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerde,
secretaris burgemeester,

Gemeente **Heerde**

Marktstraat 1 Heerde
Postbus 175, 8180 AD Heerde
Tel. 0578 - 69 94 94
E-mail gemeente@heerde.nl
www.heerde.nl

Aan de Directie Participatie
Ontwerp Luchthavenbesluit Lelystad
Postbus 30316
2500 GH 's-Gravenhage

Contactpersoon
J. Spronk
Datum verzonden

Uw brief van/uw kenmerk
-
Ons kenmerk

Bijlagen
-
Zaaknr (vermelden bij correspondentie)

29 JUL 2014

Onderwerp
Ontwerp luchthavenbesluit Lelystad

Geachte dames en heren,

Op 20 juni jongstleden heeft u het ontwerp luchthavenbesluit en het Milieueffectrapport Lelystad Airport ter inzage gelegd. Tot en met 31 juli 2014 biedt u de gelegenheid een zienswijze in te dienen. Graag maken wij van deze mogelijkheid gebruik.

Leefkwaliteit.

De gemeente Heerde is een gemeente op de Noord Veluwe die gekenmerkt wordt door een grote afwisseling van landschappen met een hoge kwaliteit. Dat geldt niet alleen voor de Veluwe, maar ook voor het stroomgebied van de IJssel en het kenmerkende gebied daartussen. Het gebied wordt zeer gewaardeerd door bewoners en bezoekers. Met het oog op deze leefomgevingskwaliteiten is de gemeente Heerde toegelaten tot de kring van Cittaslow gemeenten. Een wereldwijd actieve en zeer gerespecteerde organisatie die de hoogste kwaliteit van leven en leefomgeving nastreeft. Wij achten het dan ook onze verantwoordelijkheid om de leefkwaliteit op een zo hoog mogelijk niveau te houden. Op basis van de stukken moeten wij concluderen dat uw voorgenomen luchthavenbesluit voor Lelystad een negatief effect zal hebben op de leefkwaliteit in de gemeente Heerde.

Het komt vreemd over. Een gebied dat nu relatief rustig is, wordt met geluid belast omdat daar volgens de normen nog ruimte voor is. Stilte is een van de basiskwaliteiten voor de leefomgeving en is van zeer groot belang voor het welzijn van mensen. Cittaslow gemeenten stellen het welzijn van mens en natuur boven de welvaart. Niet altijd behoren economische motieven de boventoon te voeren. Een prettige leefomgeving weegt zeker op tegen de economische belangen die verband houden met de uitbreiding van luchthaven Lelystad. Wij betwijfelen of deze uitbreiding maatschappelijke meerwaarde heeft, hetgeen onderbouwd wordt door de uitkomsten van de MER. In dat kader komt de vraag op of het vliegverkeer wel verder gestimuleerd moet worden. Uit de onderliggende gegevens is op te maken dat Lelystad alleen aantrekkelijk wordt als de prijzen voor de tickets lager zijn dan op andere luchthavens. De MER laat duidelijk zien dat de uitbreiding van

luchthaven Lelystad grote gevolgen heeft voor het milieu en de leefomgeving van heel veel mensen en dieren.

Opmerkingen MER en ontwerp luchthavenbesluit.

Het valt ons op dat er in de stukken erg veel aannames worden gedaan die niet als regels of voorschriften terug komen in de het Luchthavenbesluit. Zo is aan de Alderstafel afgesproken dat over het oude land niet lager dan 6.000 ft en niet over kernen gevlogen zal worden, terwijl minimumvlieghoogtes niet in het luchthavenbesluit of op enigerlei andere wijze zijn vastgelegd. Zonder deze harde randvoorwaarden is het ook niet mogelijk om de contouren in het luchthavenbesluit aan te geven. Deze zijn immers mede afhankelijk van de vlieghoogte. Daarnaast is ook duidelijk dat het (in het B+ scenario) niet mogelijk is om niet over kernen te vliegen. Uit de stukken is niet op te maken hoe hoog de vliegtuigen vliegen boven de gemeente Heerde en wat de geluidbelasting zal zijn. Het feit dat iets aan de wettelijke norm voldoet, wil niet zeggen dat er geen sprake is van aantasting van de leefomgeving. Op het grondgebied van de gemeente Heerde zullen de vliegtuigen zeker te horen zijn. De A50 loopt ook door de gemeente Heerde en is een behoorlijke geluidbron. In de MER is de cumulatie met deze weg in het geheel niet aan de orde. Ook bevinden zich op de Veluwe stiltegebieden. Deze worden in het onderzoek niet benoemd en afgewogen. Dit geldt ook voor het bestaande vliegtuiggeluid en het geluid en vliegbewegingen van Defensie in dit gebied.

Het gehele MER-onderzoek is gebaseerd op het vliegen met twee redelijk moderne vliegtuigtypes. Betekent dit dat andere types, met name oudere die veel meer lawaai maken, niet zijn toegestaan? Ook hierover is in het luchthavenbesluit geen voorschrift opgenomen. Verder lijkt het ook voor de hand te liggen om de aantallen vast te leggen in het luchthavenbesluit, zodat in de toekomst geen discussie zal ontstaan over de mogelijke "geluidruimte".

Het onderzoek gaat uit van een gemiddelde geluidbelasting. Effecten en geluidbelasting kunnen niet gemiddeld zijn. De belasting treedt op als het vliegtuig over of langs komt. De rekenmethode is dan ook niet correct om de daadwerkelijke geluidbelasting voor mens en omgeving te meten.

Het ligt voor de hand dat een dergelijke hoeveelheid overvliegende vliegtuigen zal leiden tot een extra depositie van stikstof op de daarvoor gevoelige Natura2000 gebieden. Uit de MER wordt ons niet duidelijk wat de effecten daarvan zijn en hoe zich dit verhoudt tot het PAS-akkoord. De uitbreiding van luchthaven Lelystad mag niet ten koste gaan van de ontwikkelingsmogelijkheden binnen de gemeente Heerde.

Conclusies.

Nu er nog zoveel lacunes in het onderzoek naar de effecten van deze luchthaven aanwezig zijn, is het voor ons ook vreemd dat er gekozen is voor het B+ scenario, waarbij in de toekomst dan ook nog geëxperimenteerd moet worden met varianten die nog nadeliger voor onze gemeente kunnen uitvallen. Ook is bij deze variant al aangegeven dat vliegtuigen natuurlijk niet altijd exact de route zullen volgen, maar dat rekening gehouden moet worden met de nodige afwijkingen. Wij zijn van mening dat het onderzoek naar alternatieven verder uitgebreid moet worden en dat daarbij ook zeker alternatieven in de rest van Nederland en zelfs buiten de Nederlandse grenzen moeten worden gezien. Daarbij moeten de gevolgen voor mens en natuur in een veel groter gebied in kaart gebracht worden en moeten methodieken worden gehanteerd die daadwerkelijk de beleving van de inbreuk op de leefkwaliteit moeten weergeven. Daarnaast is het noodzakelijk om in een eventueel luchthavenbesluit duidelijke voorschriften en randvoorwaarden op te nemen omtrent de route en de vlieghoogtes. Hierbij dienen minimaal de gemaakte afspraken aan de Alderstafel gerespecteerd te worden: niet vliegen over woonconcentraties en boven het oude land minimaal op 6.000 ft.

Tenslotte

Nederland is een land met veel verschillende kwaliteiten. Qua mensen en omgeving. Daar moeten we zuinig op zijn. Het is van belang om van iedere voorgenomen ontwikkeling te bepalen of deze tot versterking of verslechtering van de bestaande kwaliteiten leidt. Wij pleiten ervoor in dit geval de bestaande kwaliteiten van de betrokken gebieden en de gevolgen voor de leefomgeving van de voorgenomen uitbreiding van luchthaven Lelystad op de menselijke maat in beeld te brengen en af te wegen.

Vragen over deze zienswijze kunt u stellen aan de heer J. Spronk van de afdeling Leefomgeving. Hij is bereikbaar onder nummer 0578 - 699494.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerde,
secretaris, burgemeester,

Two blue ink signatures are present. The signature on the left is written over the text 'secretaris,' and the signature on the right is written over the text 'burgemeester,'. Both signatures are stylized and cursive.

